

YÖNETMELİK

Çevre ve Orman Bakanlığından:

**ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLERİN
KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ömrünü tamamlamış lastiklerin;

- Çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesine,
- Geri kazanım veya bertarafı için toplama ve taşıma sisteminin kurulması, yönetim planının oluşturulması ve ömrünü tamamlamış lastiklerin yönetiminde gerekli düzenlemelerin ve standartların sağlanmasına,
- İthalatı, ihracatı ile transit geçişine ilişkin sınırlama ve yükümlülükler, yönelik idari ve teknik esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, bisiklet ve dolgu lastikleri hariç, ömrünü tamamlamış diğer tüm lastiklerin atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertarafı, ithalatı, ihracatı ile transit geçişine ilişkin yasal sınırlama ve yükümlülükleri, alınacak önlemleri, yapılacak denetimleri, tabi olunacak hukuki ve cezai sorumlulukları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi, 8, 11 ve 12 nci maddeleri ile 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) ve (s) bentlerine dayanılarak,
- 15/5/1994 tarihli ve 21935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımınınve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Bazal Sözleşmesine paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Araç muayene istasyonu: 11/7/2002 tarihli ve 24812 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte belirtilen yerleri,
- Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- Bazal Sözleşmesi: 15/5/1994 tarihli ve 21935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Bazal Sözleşmesini,
- Bertaraf: Geri kazanıma uygun olmayan lastiklerin çevreyle uyumlu bir şekilde zararsız hale getirilmesini,
- Geçici depolama: Bu Yönetmeliğin 15 inci maddesine göre yer seçimi yapılan ve bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen teknik özelliklere göre kurulan ve işletilen ÖTL toplama noktalarını,
- Geri kazanım: Fiziksel ve/veya kimyasal işlemlerle ulusal veya uluslararası standartlar ve şartnamelere uygun ürün elde edilmesi, enerji kazanımı ve ilgili standartlara uygun mühendislik uygulamaları amaçlı kullanımları,
- Kaplamacı: Kaplamalık lastik karkaslarını kaplayıp yeniden kullanılmasını sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,
- Karkas: Sırtındaki dişleri kısmen aşınmış ancak kaplanıp yenilendikten sonra tekrar kullanılabilir durumda olan kullanılmış lastikleri,
- ğ) Kanun: 2872 sayılı Çevre Kanununu,
- h) Kota: Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen esaslar doğrultusunda üreticiler tarafından toplanması gereken tonaj bazında ÖTL miktarını,
- ı) Lastik: Yolcu ve yük nakil araçları altında bazı bağlayıcı ve güçlendirici bileşenlerle, kauçuktan üretilen, kullanılan takviye malzemesine göre sınıflandırılan araç lastikleri olarak adlandırılan değişik tip ve ebatlarındaki ürünleri,
- i) Lisans: ÖTL’lerin çevreyle uyumlu geri kazanımının veya bertarafının yapıldığını gösteren yeterlilik belgesini,

j) Lastik üreticisi: Lastiği imal eden, ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilcisi ve/veya ithalatçı ile bağımsız ithalatçıları,

k) Orijinal ekipman: Araç üreticisi ve treyler üreticilerine verilen lastikleri,

l) Ömrünü tamamlamış lastik (ÖTL): Faydalı ömrünü tamamladığı belirlenerek araçtan sökülen orijinal veya kaplanmış, bir daha araç üzerinde lastik olarak kullanılmayacak durumda olan ve üretim esnasında ortaya çıkan ıskarta lastikleri,

m) Ömrünü tamamlamış lastik üreticisi: Lastiği araçlarında kullanarak ÖTL oluşumuna sebep veren gerçek ve tüzel kişiler ile ÖTL oluşumuna sebep verenin bilinmemesi durumunda ise ÖTL'leri zilyetliğinde veya mülkiyetinde bulunduran gerçek ve tüzel kişileri,

n) Yetkili taşıyıcı: Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen özelliklere sahip araçları olan ve kota kapsamında üretici ile sözleşme yapmış gerçek ve tüzel kişileri, ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) ÖTL yönetimine ilişkin ilkeler şunlardır:

a) Geri kazanım ve bertaraf işlemlerinin, hava, su, toprak, bitki ve hayvanlar üzerinde tehlike yaratmadan, ses ve koku yoluyla çevreye herhangi bir olumsuz etkide bulunmadan ve doğal çevre ile koruma alanlarına zarar vermeden yapılması zorunludur.

b) ÖTL'lerin geri kazanımı esastır.

c) Lastik üreticileri lastik ömrünü uzatacak tedbirleri tasarım aşamasında alırlar.

ç) ÖTL'lerin ithalatı yasaktır.

d) Transit ve ihracat işlemlerinde Bazel Sözleşmesi esasları uygulanır.

e) ÖTL'lerin hangi sebeple olursa olsun vadi veya çukurlarda dolgu malzemesi olarak kullanılması, katı atık depolama tesislerine kabulü ve depolanması, ısınmada kullanılması, gösteri ve benzeri fiilleri kapsayacak şekilde her ne amaçla olursa olsun yakılması yasaktır. Aksine hallerde bu Yönetmeliğin 25 inci maddesi hükümleri uygulanır.

f) Lastik tamirhaneleri, kaplamacılar, perakende satış noktaları, oto sanayi ve benzeri yerlerde ömrünü tamamlamış lastikler açık alanda biriktirilemez. Biriktirme yerlerinde yangına ve sivrisinek, fare gibi zararlıların üremesine karşı önlem alınır. ÖTL'ler yetkili taşıyıcılara teslim edilinceye kadar en fazla altmış gün bu yerlerde muhafaza edilebilir.

g) ÖTL üreticisi, aracının lastiklerini değiştirdiğinde eski lastiklerini, lastik dağıtımını ve satışını yapan işletmelere veya yetkili taşıyıcılara teslim eder.

ğ) ÖTL'ler yetkili taşıyıcılara bedelsiz olarak teslim edilir. Yetkisiz kuruluş ve kişilerin taşıma yapması yasaktır.

h) Yarış pistleri, çocuk oyun alanları, karting pistleri ve benzeri alanlarda çarpma bariyeri olarak kullanılan ÖTL'lerin bertarafı, bu yerleri işletenler tarafından sağlanır.

ı) ÖTL'lerin yarattığı çevresel kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı, lastik üreticileri, ÖTL üreticileri, taşıyıcılar, geçici depolama alanı işletmecileri, geri kazanım ve bertarafçılar kusur şartı aranmaksızın müteselsilen sorumludurlar.

i) Ömrünü tamamlamış taşıt söküme tesislerini işletenler, ortaya çıkan ÖTL'lerin bu Yönetmelik kapsamında geri kazanımını veya bertarafını sağlarlar veya sağlarlar.

j) ÖTL'lerden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi için yapılan harcamalar, kirlenme giderme prensibine göre karşılanır. Ortaya çıkan ÖTL'lerin bertarafından sorumlu gerçek ve tüzel kişilerin çevresel zararı durdurmak, gidermek ve azaltmak için gerekli önlemleri almaması veya bu önlemlerin yetkili makamlarca doğrudan alınması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan gerekli harcamalar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ÖTL'lerin yönetiminden sorumlu olanlardan tahsil edilir. Ancak, kirlenmelerin ödeme yükümlülüğünden kurtulabilmesi için, kirlenmenin önlenmesi ve sınırlanması konusunda her türlü tedbiri aldıklarını ispat etmeleri gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) ÖTL'lerin çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimini sağlamak için bu Yönetmelik kapsamında sorumlulukları belirtilen ilgili taraflar ile birlikte yönetim planlarını oluşturmakla,

b) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik yeni sistem ve teknolojilerin uygulanmasında ulusal ve uluslararası işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,

c) İl çevre ve orman müdürlüklerinden gelen aylık raporları değerlendirmek, izin, tesis kapatma onayı gibi her türlü bildirim almak ve gerekli denetimleri yapmakla,

ç) Geri kazanım tesislerine lisans vermekle,

d) Kota müracaatlarını değerlendirerek, belirlenen kota oranlarında üreticiler tarafından ÖTL'lerin taşınması, geri kazanımını ve bertarafını sağlamakla,

e) Bu Yönetmeliğe aykırılık halinde gerekli cezanın uygulanmasını temin etmekle, görevli ve yetkilidir.

İl çevre ve orman müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) İl çevre ve orman müdürlükleri;

a) Geçici depolama alanlarına bu Yönetmeliğin 21 inci maddesi gereğince izin vermek, izin verilen alanları Bakanlığa bildirmek ve bu alanları denetlemekle,

b) Mücavir alan dışında, ÖTL üreticilerinin ÖTL'leri açık alanda biriktirmesini önlemekle, bunların yetkili taşıyıcılara teslim edilmesini sağlamakla,

c) Lisanssız faaliyette bulunan geri kazanım tesislerini Bakanlığa bildirmekle, bu Yönetmeliğe aykırı faaliyette bulunan işletmelere gerekli cezai işlemi uygulamakla,

ç) Geçici depolama alanlarından alınacak aylık toplam stok bilgilerini Bakanlığa göndermekle,

d) Geri kazanım ve bertaraf tesislerinde bu Yönetmelik hükümleri gereğince denetim yapmakla, görevli ve yetkilidir.

Belediyelerce alınacak tedbirler

MADDE 8 – (1) Belediyeler;

a) ÖTL'leri, belediye katı atık depolama tesislerine kabul etmemekle,

b) Geçici depolama alanları için uygun yer bulunamaması durumunda, geçici depolama alanları için yer göstermekle,

c) ÖTL'lerin toplanması ile ilgili olarak üreticilerin sorumluluğu ve programı dahilinde, gerektiğinde üretici ile işbirliği yaparak, ayrı toplama yapmakla, halkı bilgilendirmekle ve eğitim programları düzenlemekle,

ç) Mücavir alan içinde ÖTL üreticilerinin açık alanda ÖTL biriktirmesini önlemekle,

d) Denetimlerde, ÖTL'lerin yasal olmayan yollarla taşındığının, izinsiz geçici depolandığının, lisanssız geri kazanıldığı ve bertaraf edildiğinin tespiti halinde, durumu tespit tutanağı ile il çevre ve orman müdürlüğüne bildirmekle, ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alırlar.

Lastik üreticisinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Lastik üreticileri;

a) Üretimde çevre kirlenmesini ve enerji tüketimini azaltıcı önlemler almakla,

b) Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesine göre EK-2'de yer alan kota müracaat formunu doldurarak, her yıl mart ayı sonuna kadar Bakanlığa kota müracaatında bulunmakla,

c) Lastik kullanımı ve ÖTL'lerin düzenli toplanması konusunda tüketicinin bilgilendirilmesi için gerekli çalışmaları yapmakla, toplama faaliyetlerine kamuoyunun katılımının artırılması için lastik tüketicilerinin yükümlülüklerini de içeren dokümanları ve uyarı işaretlerini lastik satış ve değiştirme noktalarında bulundurmamakla,

ç) Geri kazanılması mümkün olmayan ÖTL'leri bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesi doğrultusunda bertaraf ettirmekle,

yükümlüdür.

Kaplamacıların yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Kaplamacılar, lastiklerin can ve mal güvenliği açısından üretim ve kullanımında gerekli standardizasyonun sağlanması için ticari taşıtların ve römorkların havalı lastiklerinin kaplanması 1/2/2006 tarihli ve 26067 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları İçin Kaplanmış Havalı (Pnömatik) Lastiklerin İmalatının Onayı ile İlgili Teknik Düzenlemeye (R-108) İlişkin Tebliğ (No: SGM-2006/7) de belirtilen kurallara ve buna ilişkin diğer teknik düzenlemelere uymakla yükümlüdürler.

(2) Teknik açıdan kaplamaya uygun bulunmayan lastik karkasları, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesine göre yetkili taşıyıcılar dışında hiçbir kişi veya kuruluşa, hiçbir amaçla verilemez. Kaplama faaliyeti esnasında ortaya çıkan atıklar türlerine uygun olarak bertaraf ettirilmesi kaplamacıların yükümlülüğündedir.

(3) Kaplamacılar, kaplanan ve/veya kaplanamayacak durumda olan lastik miktarlarıyla ilgili kayıtları tutar. Bu kayıtlar EK-3'te yer alan kaplamacı müracaat formu ile her yıl şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirilir. Bakanlık gerekli durumlarda beyanları yeminli mali müşavirlere kontrol ettirebilir. Bunun için yapılacak harcamalar, ilgili firma tarafından karşılanır. Tutulan kayıtlar gerektiğinde ibraz edilmek üzere üç yıl boyunca muhafaza edilir.

Geri kazanım tesislerini işletenlerin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Geri kazanım tesislerini işletenler;

- a) Bakanlıktan bu Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince ÖTL geri kazanım lisansı almakla,
- b) Yetkili taşıyıcılar ve ulusal atık taşıma formuyla getirilmeyen ÖTL'leri tesise kabul etmemekle,
- c) Tesiste giriş bölümü, kabul ünitesi, depolama alanı bulundurmamakla,
- ç) Tesis içi depolama alanlarında bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen şartları sağlamakla,
- d) Tesiste oda sıcaklığında kırım yapılıyor ise iç ortam gürültüsünün önlenmesi için 23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gürültü Yönetmeliği hükümleri gereğince gerekli önlemleri almakla, kırma işlemleri sırasında oluşacak tozdan çalışanların ve çevrenin olumsuz etkilenmesini önlemek için 4/12/1973 tarihli ve 7/7583 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü gereğince uygun nitelikte havalandırma ve filtre sistemleri kurmakla,
- e) 26/12/2003 tarihli ve 25328 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun faaliyette bulunmakla,
- f) Geri kazanım veya bertarafı sağlanan ÖTL miktarları için kayıt tutmakla, aylık faaliyet raporunu Bakanlığa göndermekle,

yükümlüdürler.

Yetkili taşıyıcı yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Ömrünü tamamlamış lastikleri taşıyan gerçek ve tüzel kişiler;

- a) Kota kapsamında üretici adına lastik taşımak için üreticilerle sözleşme yapmakla,
- b) Araçlarda bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen teknik özellikleri sağlamakla,
- c) Taşıma işlemlerinde bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesine göre ulusal atık taşıma formu kullanmakla, yükümlüdür.

Geçici depo işletenlerin yükümlülükleri

MADDE 13 – (1) Geçici depolama alanı kuracak ve işletecek gerçek ve tüzel kişiler;

- a) Bu Yönetmeliğin 15 inci ve 16 ncı maddelerine uygun olarak geçici depolama alanlarını kurmak ve işletmekle,
- b) Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesine göre geçici depolama alanı için il çevre ve orman müdürlüğünden izin almakla,
- c) ÖTL'lerin yetkili taşıyıcılar ile taşınmasını sağlamakla,
- ç) ÖTL'lerin, lisanslı geri kazanım veya lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmesini sağlamakla,
- d) Toplanan, geri kazanıma ve bertarafa gönderilen ÖTL miktarları için kayıt tutmakla, bunları her ay il çevre ve orman müdürlüğüne rapor etmekle, yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Taşınması ile İlgili Hükümler

Araçların teknik özellikleri ve ulusal atık taşıma formu bulundurma zorunluluğu

MADDE 14 – (1) Taşıma araçlarının normal kasa ve ağ veya branda ile kapatılmış olması, kasanın her iki yüzünde beyaz zemin üzerine kırmızı renkte, dikey yüksekliği en az 20 cm olan "Ömrünü Tamamlamış Lastik Taşıma Aracı" ifadesinin yer aldığı sabit veya seyyar uyarı levhalarının bulundurulması zorunludur. Araçlarda 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu gereğince yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca taşıma esnasında araçlarda il çevre ve orman müdürlüklerinden temin edilecek ulusal atık taşıma formu bulundurulması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Geçici Depolama Alanları ile İlgili Hükümler

Geçici depolama alanlarının yer seçimi

MADDE 15 – (1) Geçici depolama alanları aşağıda belirtilen kriterlere göre seçilir:

- a) Geçici depolama alanları, taşkın riskinin yüksek olduğu bölgelerde, heyelan, deprem, çığ ve erozyon bölgelerinde, yangın riski taşıyan alanlar ile tarım ve orman arazileri, meskun mahaller gibi yerlerde kurulamaz.
- b) Lastik yığınları yüksek gerilim hatları altında bulunamaz.

Geçici depolama alanlarının teknik özellikleri ve işletme koşulları

MADDE 16 – (1) Geçici depolama alanlarında aşağıdaki teknik özellikler ve işletme koşulları sağlanır:

- a) Bu alanların zemini, beton, sıkıştırılmış kil veya yangına meydan vermeyen buna benzer maddelerle kaplanarak sızdırmazlık koşulları sağlanır. Bu alanlarda yağmur suyu birikintilerinin oluşmasını önleyecek şekilde zemine şekil verilir ve depo çevresinde yağmur suyu drenaj kanalları bulundurulur.

b) Sahada yangına karşı gerekli tedbirler alınır. Depolanan lastiklerin toplam hacmi 2000 m3 ü geçecek ise dakikada 2500 litre suyu 6 saat boyunca sağlayabilecek bir su kaynağı hazırda bulundurulur.

c) Lastiklerin istiflenmesi ve depolanmasında 4/12/1973 tarihli ve 7/7583 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün ilgili hükümleri doğrultusunda uygulama yapılır. Lastik yığınları ile depolama sahası sınırı arasında koruma hattı ve lastik yığınları arasında iç yangın yolları bırakılır.

ç) İlgili belediyenin itfaiye müdürlüğünden yangın tedbirlerinin yeterli olduğuna dair belgenin alınması zorunludur.

d) Sahanın etrafı en az 1,5 metre yüksekliğinde yapı malzemesi ile çevrilir.

e) Elektrik, aydınlatma direkleri tesisatı ve teçhizatı ile topraklama ilgili mevzuata göre yapılır. Yıldırım tehlikesine karşı TS 622'ye uygun bir paratoner sistemi kurulur.

f) İdari binalar, araç park alanı, yanıcı malzemeler dahil her türlü yangına açık maddeler, lastik yığınlarından en az 60 metre uzaklıkta olmalıdır.

g) Sahada çalışan bütün motorlu araçlarda yangın söndürme cihazı bulunmalıdır.

ğ) Tesise kabul edilen ve çıkışı yapılan ÖTL miktarlarının tespiti için kantar bulundurulması, kayıtların tutulması ve kayıt tutulmasından sorumlu en az bir teknik personelin tesiste bulundurulması gereklidir.

h) Lastik yığınlarının üzeri ve çevresi, sivrisinek, fare gibi zararlıların ürememesi için düzenli olarak ilaçlanır.

ı) Lastiklerin kapladığı alanın en aza indirilmesi ve taşıma kolaylığının sağlanması amacıyla bu alanlarda çevre kirliliği yaratmayacak şekilde lastik kırma ve parçalama üniteleri kurulabilir.

i) Lastik yığınlarının 300 metreden daha yakınında açık alanda ateş yakılmasına ve 60 metreden daha yakınında ise kaynak veya başka ısı üreten cihazların çalıştırılmasına izin verilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kota Uygulaması ile İlgili Hükümler

Kota uygulaması ve sorumluluklar

MADDE 17 – (1) Bakanlık, ÖTL'lerin çevre ile uyumlu yönetiminin sağlanması amacıyla üretici sorumluluğu kapsamında kota uygulamasını zorunlu kılar.

(2) Bu kapsamda üreticiler, her yıl bir önceki yıl iç piyasaya sürülen lastik tonajını hesaba alarak bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği ilk yıl %30, ikinci yıl %35, üçüncü yıl %40, dördüncü yıl %45 ve beşinci yıl %50 devamı yıllarda ise Bakanlığın ortalama lastik aşınma oranını dikkate alarak belirleyeceği oranlarda ÖTL'leri toplamak/toplatmak, toplanan miktarın geri kazanımını veya bertarafını sağlamak ve bu işlemleri Bakanlığa belgelemekle yükümlüdürler. Bu amaçla, bu Yönetmeliğin 18 inci maddesine göre Bakanlığa başvuru yapılması zorunludur. Birinci yıl kota değerine ulaşamaması durumunda, üreticilerin gerekçeleri Bakanlıkça makul bulunursa, ulaşılan reel toplama oranı bir defaya mahsus olmak üzere kota oranı olarak kabul edilebilir.

(3) Lastik üreticisi, ÖTL'lerini alıcı ortama olan etkilerini asgariye indirebilmek amacıyla, taşınması, geçici depolanması, geri kazanımı ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerini yerine getirmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamaların karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için, Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek kâr amacı taşımayan tüzel kişiliğe haiz bir yapı oluşturabilirler. Bu yapıya karşı yükümlülüklerini yerine getiren ve harcamalara katılan kuruluşlar taşıma, geçici depolama, geri kazanım ve bertaraf yükümlülüklerini bu kuruluşa devredebilirler. Bu yapıya dahil olanlar kotanın tutturulmasından sorumludurlar.

Kota uygulaması izin başvurusu ve değerlendirilmesi

MADDE 18 – (1) Lastik üreticileri, EK-2'de yer alan Kota Uygulaması Müracaat Formunu doldurarak her yıl mart ayının son işgünü bitimine kadar kota uygulaması izni için Bakanlığa müracaat ederler. Bakanlık gerektiğinde ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre EK-3 kapsamında kaplamacı tarafından kaplanan lastik miktarına ilişkin bildirim, genel kota miktarından düşülür.

(2) Yukarıdaki bilgi ve belgelerin yeterli bulması durumunda ilgili lastik üreticisine kota uygulaması için izin verilir. İzin süresi bir yıldır. İzin başvuru süresi dışında başvurulması halinde de aynı kota oranı uygulanır. Bakanlık gerekli durumlarda izin başvurusu beyanlarını yeminli mali müşavirlere kontrol ettirebilir. Bunun için yapılacak harcamalar ilgili firmalar tarafından karşılanır.

(3) Kota uygulamasında orijinal ekipman olarak verilen, ihraç edilen lastikler ve üretim esnasında ortaya çıkan ıskarta lastikler kota uygulaması kapsamında değerlendirilemez.

ALTINCI BÖLÜM

Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Tespiti ile İlgili Hükümler

Trafik denetimleri

MADDE 19 – (1) Kullanılan lastiklerin kullanım ömrünü tamamlayıp tamamlamadığının tespiti, trafik zabıtası tarafından rutin veya şok denetimlerinde lastiklerin diş derinliğinin ölçülmesi ve hasar durumunun belirlenmesi ile

yapılır. Buna ilişkin uygulama ve yaptırımlarda 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve bağılı düzenlemeleri esas alınır.

Muayene istasyonları

MADDE 20 – (1) Araç muayene istasyonlarında lastik diş derinliği ve hasar durumu tespiti yapılır. Kullanılan lastiğin ömrünü tamamlamış lastik olduğunun tespiti halinde, can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla bu lastiğin sürücü tarafından değiştirilmesi sağlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici Depolama İzni ve Geri Kazanım Lisansı ile İlgili Hükümler

Geçici depolama izni

MADDE 21 – (1) Geçici depolama tesisi işletecek gerçek veya tüzel kişiler, bu Yönetmeliğin 13, 15 ve 16 ncimaddelerinde belirtilen hükümlere uygun olarak il çevre ve orman müdürlüğünden izin almak zorundadır. Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen lastik tamirhaneleri, kaplamacılar, perakende satış noktaları, oto sanayi ve benzeri işletmelerin ÖTL biriktirme yerleri için il çevre ve orman müdürlüğünden izin alma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Geri kazanım lisansı

MADDE 22 – (1) Mekanik kırmayla granül kauçuk, çelik ve tekstilin ayrıştırıldığı tesisler, proliz ve diğer yöntemlerle karbon siyahı ve aromatik yağlar elde eden tesisler, rejenere kauçuk tesisleri ile benzeri tesisler, Türk Standartları Enstitüsünden imalata yeterlilik belgesi almakla yükümlüdürler. İmalata yeterlilik belgesi olan geri kazanım tesisleri, EK-1’de yer alan bilgi ve belgelerle Bakanlığa lisans müracaatı yaparlar. Lisans müracaatı Bakanlık tarafından uygun bulunanlara üç yıl süreli lisans verilir. Bakanlıkça uygun bulunması durumunda geri kazanım tesislerine il çevre ve orman müdürlüğünün gözetimi altında deneme çalışma izni verilebilir. Bu süre bir yılı aşamaz. Deneme çalışması esasları Bakanlıkça belirlenir. EK-1’de yer alan hususların herhangi birinin eksik olması durumunda lisans veya deneme çalışma izni verilmez.

(2) ÖTL’ler bütün, kesilmiş, dilimlenmiş veya sıkıştırılmış olarak, ses ve darbe absorbe etme özelliği nedeniyle otoyollarda çarpma bariyeri veya ses absorpsiyon duvarı, limanlarda iskele takozu ve ayakkabı tabanı gibi işlemlerinde kullanılabilir. Bu gibi işlemler için geri kazanım lisansı alma şartı aranmaz.

(3) Enerji geri kazanımı amaçlı uygulamalarda 22/6/2005 tarihli ve 25853 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uygulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ esasları uygulanır.

Geri kazanım lisansı ve geçici depolama izni iptali

MADDE 23 – (1) Bakanlıkça veya il çevre ve orman müdürlüğünce yapılan denetimlerde bu tesislerin lisansa veya izne uygun olarak çalıştırılmadığı, mevzuatta istenen şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde işletmeye, tespit edilen aksaklığın giderilmesi için, aksaklığın önemine ve kaynağına göre iki ay ile altı ay arasında süre verilir. Bu süre sonunda yapılan kontrollerde aksaklığın devam ettiği tespit edilirse, bu Yönetmeliğin 25 inci maddesi hükmü uygulanarak, işletmenin geri kazanım lisansı veya geçici depolama izni iptal edilir. Aksaklığı giderilen işletmenin yeniden lisans veya geçici depolama izni alabilmesi için bu Yönetmeliğin 21 inci ve 22 ncimaddelerine göre Bakanlığa veya il çevre ve orman müdürlüğüne müracaat etmesi zorunludur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bertaraf

MADDE 24 – (1) Tehlikeli madde ve atıklarla kontamine olmuş lastik ve lastik atıkları türlerine uygun olarak Bakanlıktan lisans veya çalışma onayı almış tesislerde bertaraf edilir.

Yönetmeliğe aykırılık

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmeliğe aykırılık halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 15 inci maddesi ile 20 ncimaddesinin birinci fıkrasının (g), (r) ve (s) bentleri ve aynı Kanunun 23 üncü maddesi doğrultusunda idari ve cezai yaptırımlar uygulanır.

Dahilde işleme rejimi

MADDE 26 – (1) Kaplamalık lastik karkaslarının dahilde işleme rejimi kapsamında değerlendirilmesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı düzenlemelerine uyulması zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Geri kazanım tesisleri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgeler ile lisans almak için Bakanlığa başvuru yapmak zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile stoklarında ÖTL bulunan işletmeler bir yıl içinde Bakanlığa verecekleri termin planı çerçevesinde ÖTL’lerin geri kazanımını veya bertarafını sağlarlar veya sağlarlar.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Geçici depolama izni alamayacak durumda olan lastik depo alanları, bu Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ellerindeki ÖTL’lerin il çevre ve orman müdürlüğünün kontrolünde geri kazanımını veya bertarafını yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

EK – 1

**GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN LİSANS MÜRACAATLARINDA BULUNMASI
GEREKEN BİLGİ VE BELGELER**

- a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Belgesi veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Belgesi ile bunlara ilişkin ÇED raporu veya proje tanıtım dosyası.
- b) Emisyon İzin Belgesi, Deşarj İzin Belgesi.
- c) Depolama alanının teknik özellikleri.
- ç) Acil durum planı.
- d) Yangın tedbirlerinin alındığına dair İtfaiye Müdürlüğü belgesi.
- e) TSE "İmalata Yeterlilik Belgesi".
- f) Diğer Belgeler:
- 1) Vergi Dairesi ve Numarası,
- 2) 10/8/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak alınmış İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı,
- 3) Ticaret Sicil Gazetesi Örneği,
- 4) İmza Sirküleri,
- 5) Kapasite Raporu
- 6) Sanayi Sicil Belgesi,
- 7) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında alınmış İşletme Belgesi.

EK-2

KOTA UYGULAMASI MÜRACAAT FORMU

a) FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER:

Firma Adı :
Firma Kodu :
Adres :
Telefon :
Faks :
E-mail :

b) İÇ PİYASAYA SÜRÜLEN MİKTAR (Bir önceki yıla ait net satış rakamları dikkate alınacaktır.)

c)

LASTİK CİNSİ	İÇ PİYASAYA SÜRÜLEN* MİKTAR (TON/YIL)
TOPLAM	

* İç Piyasaya Sürülen: Türkiye yenileme pazarı için Türkiye’de üretilen ve/veya lastik üreticileri tarafından ithal edilen lastiklerdir.

c) ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLERİN GERİ KAZANILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

- 1) Bu Yönetmeliğe göre ömrünü tamamlamış lastiklerin taşınması, geri kazanılması ve bertarafı amacıyla yaptığınız/yapacağınız plan, proje ve organizasyonlar nelerdir.
- 2) Ömrünü tamamlamış lastiklerin geçici depolanması, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı amacıyla anlaşma yaptığınız işletmeler mevcut ise, isim ve adreslerini belirtiniz.
- 3) Üretim esnasında ortaya çıkan ıskata lastik miktarını ton/yıl olarak belirtiniz.

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 sayılı Çevre Kanununun 26 ncı maddesine göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilginim dahilinde olduğunu belirtir; bu Yönetmeliğin 17 nci ve 18 inci maddeleri uyarınca yapmış olduğumuz kota uygulaması izin başvurumuzun kabul edilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Firmayı Temsilen Yetkililerin
Adı, Soyadı, Unvanı ve İmzası

EK-3

KAPLAMACI MÜRACAAT FORMU

a) FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER:

Firma Adı :
Firma Kodu :
Adres :
Telefon :
Faks :
E-mail :

b) KAPLANAN LASTİK MİKTARLARI (Bir önceki yıla ait kaplanan lastik miktarı dikkate alınacaktır.)

LASTİK CİNSİ	KAPLANAN MİKTAR *
	(TON/YIL)
TOPLAM	

* Madde 26 kapsamında dahilde işleme

rejimine göre kaplanan lastikler bu tabloya dahil edilmez.

c) KAPLAMADA KULLANILAN MADDELER

ç) KAPLAMA SONUCUNDA OLUŞAN ATIKLAR VE MİKTARLARI (Ton/Yıl)

d) KAPLAMA ESNASINDA ORTAYA ÇIKAN ATIKLARIN BERTARAF ETTİRİLDİĞİ YERLER

e) SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI'NIN TEKNİK DÜZENLEMELERİNE GÖRE "E" TİP ONAYI BELGESİ

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 sayılı Çevre Kanununun 26 ncı maddesine göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilginim dahilinde olduğunu belirtir; bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca yapmış olduğumuz beyanın kabul edilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Firmayı Temsilen Yetkililerin
Adı, Soyadı, Unvanı ve İmzası